

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

VERENIGDE COMMISSIES VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID,
HET ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE
INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW EN VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSIONS RÉUNIES DE L'ÉCONOMIE, DE LA
POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE ET DES AFFAIRES SOCIALES

Maandag

24-04-2017

Namiddag

Lundi

24-04-2017

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld sp.a	Open Vlaamse Liberalen en Democraten socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (witte kaft)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</p> <p>Bestellingen :</p> <p>Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be</p>	<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</p> <p>Commandes :</p> <p>Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be</p>
--	--

INHOUD

De sociale overeenkomsten gesloten in het kader van de sluiting van de vestiging van Caterpillar te Gosselies - Hoorzitting met:	1
- de heer Antonio Cocciolo, voorzitter MWB Henegouwen-Namen;	1
- de heer Ivan Del Percio, voorzitter van de ABVV-afvaardiging;	1
- de heer Jean-Marie Hoslet, secretaris ACV-Metea Henegouwen	1
<i>Sprekers: Jean-Marc Delizée, Antonio Cocciolo, voorzitter MWB Henegouwen-Namen, Ivan Del Percio, voorzitter van de ABVV-afvaardiging, Jean-Marie Hoslet, secretaris ACV-Metea Henegouwen, Éric Massin, Sybille de Coster-Bauchau, Maya Detiège, Gilles Vanden Burre, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie</i>	

SOMMAIRE

Les accords sociaux conclus dans le cadre de la fermeture du site de Caterpillar à Gosselies - Audition de:	1
- M. Antonio Cocciolo, président MWB Hainaut-Namur;	1
- M. Ivan Del Percio, président de la délégation FGTB;	1
- M. Jean-Marie Hoslet, secrétaire CSC-Metea Hainaut	1
<i>Orateurs: Jean-Marc Delizée, Antonio Cocciolo, président MWB Hainaut-Namur, Ivan Del Percio, président de la délégation FGTB, Jean-Marie Hoslet, secrétaire CSC-Metea Hainaut, Éric Massin, Sybille de Coster-Bauchau, Maya Detiège, Gilles Vanden Burre, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH</i>	

VERENIGDE COMMISSIES VOOR
HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW EN VOOR DE
SOCIALE ZAKEN

van

MAANDAG 24 APRIL 2017

Namiddag

COMMISSIONS RÉUNIES DE
L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION,
DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET
CULTURELLES NATIONALES, DES
CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE ET DES
AFFAIRES SOCIALES

du

LUNDI 24 AVRIL 2017

Après-midi

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.24 uur en voorgezeten door de heer Jean-Marc Delizée en mevrouw Sybille de Coster-Bauchau.

01 De sociale overeenkomsten gesloten in het kader van de sluiting van de vestiging van Caterpillar te Gosselies - Hoorzitting met:

- de heer Antonio Cocciolo, voorzitter MWB Henegouwen-Namen;
- de heer Ivan Del Percio, voorzitter van de ABVV-afvaardiging;
- de heer Jean-Marie Hoslet, secretaris ACV-Metea Henegouwen

01.01 **Jean-Marc Delizée**, voorzitter: Voorzitter Van Quickenborne heeft zich laten verontschuldigen. Mij valt, samen met mevrouw de Coster, de eer te beurt om de heer Cocciolo, afgevaardigde van MWB-ABVV, de heer Del Percio, voorzitter van de afvaardiging, en de heer Hoslet, secretaris van ACV-METEA Henegouwen, te verwelkomen. De heer Bougard, van de liberale vakbond, kan vandaag niet aanwezig zijn.

De werknemersvertegenwoordigers en de directie werden uitgenodigd. De directie heeft de uitnodiging afgewezen omdat ze de herstructurering in de komende maanden niet wil beïnvloeden en omdat ze in deze periode mogelijk weinig beschikbaar zal kunnen zijn. 24 april ligt ook te dicht bij de

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 4 par M. Jean-Marc Delizée et Mme Sybille de Coster-Bauchau.

01 Les accords sociaux conclus dans le cadre de la fermeture du site de Caterpillar à Gosselies - Audition de:

- M. Antonio Cocciolo, président MWB Hainaut-Namur;
- M. Ivan Del Percio, président de la délégation FGTB;
- M. Jean-Marie Hoslet, secrétaire CSC-Metea Hainaut

01.01 **Jean-Marc Delizée**, président: Je vous prie d'excuser M. le président Van Quickenborne. J'ai l'honneur, avec Mme de Coster, d'accueillir M. Cocciolo, représentant la FGTB, M. Del Percio, président de la délégation et M. Hoslet, secrétaire de la CSC Métal pour le Hainaut. M. Bougard, du syndicat libéral, ne viendra pas.

Les représentants des travailleurs et la direction ont été invités. Cette dernière a décliné car elle ne veut pas interférer avec la restructuration dans les mois à venir et ses disponibilités risquent d'être limitées. La date du 24 avril est aussi trop proche de l'annonce des résultats du premier trimestre du

bekendmaking van de resultaten van het eerste kwartaal van de groep Caterpillar die de dag erna zal plaatsvinden. Tot slot wil de directie uit respect voor het personeel niet dat het debat met de uitredingsgolven in april, mei en juni samenvalt. Wel lijkt het de directie gepast om in september van gedachten te wisselen. Zo kan men ook de nodige afstand nemen om de zaken te bespreken. Ik zal u de e-mail doen toekomen.

We hebben deze commissies opnieuw bijeengeroepen om met u een stand van zaken op te maken. Hoe staat het met de eerste fase van het sociale plan en met de overname van de site door het Waalse Gewest? Van welk dossier moet de wetgever prioritair werk maken? Waarop moet het Parlement toezicht houden?

Op basis van de inhoud van de besprekingen van vandaag zullen we ons wetgevend werk kunnen voortzetten en de regering kunnen blijven controleren.

Er zal een verslag beschikbaar zijn.

01.02 Antonio Cocciolo (Frans): We vinden dat het Parlement dit dossier ernstig neemt. Er werd een sociaal akkoord gesloten en het Waals Gewest heeft beslissingen genomen in verband met de eigendomsoverdracht van de site van Caterpillar. Het is nuttig het daarover te hebben om na te gaan of iedereen zijn rol in het proces voluit heeft gespeeld.

Ik zal het hebben over de inhoud van het akkoord en de sfeer waarin de onderhandelingen zijn verlopen, schetsen. De politiek heeft er een belangrijke rol in gespeeld.

Wat de onderhandelingen betreft, geef ik het woord aan de heer Del Percio. Hij heeft immers rechtstreeks met de directie onderhandeld over het brugpensioen, de veiligheid van de site en het bedrag van de premies.

01.03 Ivan Del Percio (Frans): Vrijdag zal de laatste werkdag zijn voor een aanzienlijk aantal werknemers en het startpunt van de ontslagen. Een dergelijke situatie is nooit eenvoudig, vooral niet voor mensen die al twintig of dertig jaar in de onderneming werken. Sinds onze laatste ontmoeting hier is de raadplegingsfase afgelopen. In die fase werd duidelijk dat de werknemers geen verantwoordelijkheid treft voor de sluiting, maar dat ze er integendeel alles aan hebben gedaan om de onderneming leefbaar te maken en het voortbestaan ervan te verzekeren. De buitensporige dividenden hebben bijgedragen tot de teloorgang

groupe Caterpillar le lendemain. Enfin, par respect pour le personnel, elle ne souhaite pas que ce débat coïncide avec les vagues de départ en avril, mai et juin. Néanmoins, un échange en septembre lui semble approprié. Ceci donnera aussi le recul adéquat. Je vous transmets ce mail.

Nous avons réuni à nouveau ces commissions pour faire le point avec vous. Qu'en est-il de la première phase du plan social et de la reprise du site par la Région wallonne? Sur quel dossier le législateur doit-il travailler prioritairement? Quel doit être l'objet du contrôle parlementaire?

On pourra, sur base du contenu de nos échanges d'aujourd'hui, poursuivre notre travail législatif et de contrôle du gouvernement.

Un compte rendu sera disponible.

01.02 Antonio Cocciolo (en français): Nous estimons que le Parlement traite ce dossier avec sérieux. Un accord social a été signé et des décisions ont été prises au niveau de la Région wallonne par rapport à la prise de possession des terrains et au site de Caterpillar. Il est utile d'en discuter pour voir si chacun est allé au bout du processus.

J'aborderai le contenu de l'accord et l'état d'esprit des négociations. Le politique y a joué un rôle important.

Sur la négociation, je préfère laisser la parole à M. Del Percio qui a négocié directement avec la direction sur les prépensions, la sécurité du site ou le montant des primes.

01.03 Ivan Del Percio (en français): Vendredi, ce sera le dernier jour pour bon nombre de travailleurs et les licenciements commencent. Ce n'est jamais simple, surtout pour ceux qui travaillent dans l'entreprise depuis vingt ou trente ans. Depuis la dernière rencontre, la phase "de consultation" a pris fin. Elle a montré que les travailleurs n'étaient, en rien, responsables de la fermeture mais qu'ils avaient tout fait au contraire pour rendre l'entreprise viable et pérenne. En revanche, les dividendes démesurés ont contribué à casser un outil fonctionnel. La procédure Renault a permis de prouver à la direction américaine que d'autres

van een functioneel instrument. Tijdens de procedure-Renault kon aan de Amerikaanse directie duidelijk worden gemaakt dat andere fabrieken van Caterpillar in Azië of in Zuid-Amerika in veel slechtere papieren zitten.

Noch de argumenten van de directie, noch de economische omstandigheden hebben ons ervan kunnen overtuigen dat de sluiting van de vestiging in Gosselies de juiste beslissing was.

Fase 2 van de Renaultprocedure werd opgestart omdat het voornemen tot collectief ontslag na zeven maanden nog altijd bestond en alle denksporen om een activiteit op de site te behouden (waaronder het alternatief van de kaderleden, dat door de vakbonden werd ondersteund en door de Amerikaanse directie met één veeg van tafel werd geschoven zonder dat er voor die weigering economische argumenten werden aangevoerd) waren uitgeput.

Ik kom tot het sociale luik. Meer dan 75% van de arbeiders en nog meer bedienden hebben ingestemd met de ontslagvoorwaarden, te weten een wettelijke opzeggingstermijn en een extralegale ontslagvergoeding. De werknemers werden echter teleurgesteld door de federale regering. Ze hadden faciliteiten gevraagd voor het SWT, waaronder de verlaging van de SWT-leeftijd naar 52,5 jaar, net als bij de herstructurering van 2013.

Ons eerste doel was ons werk te houden. Werknemers van 53 jaar zullen op straat komen te staan en nieuw werk moeten vinden. Na 30 jaar in een bedrijf te hebben gewerkt waar de grootste machines van Caterpillar werden gebouwd, zijn die mannen lichamelijk op.

Die mensen hebben zich doodgewerkt en het zal niet gemakkelijk voor hen zijn om opnieuw werk te zoeken. Daarom vroegen we of ze vanaf 52,5 jaar op brugpensioen zouden kunnen gaan, maar dat werd ons geweigerd. Ook de weigering om de extralegale premie niet te belasten is in verkeerde aarde gevallen, zeker in het licht van de fiscale praktijken van concerns zoals Caterpillar.

Er werd overeengekomen dat het SWT vanaf 55 jaar zou worden toegestaan, met goede voorwaarden voor de werknemers. De jongere werknemers zullen echter moeite hebben om werk te vinden en zullen snel de impact van de degressieve werkloosheidsuitkeringen ondervinden.

Er zal in samenwerking met de lokale overheden en de Forem een reconversiecel worden opgericht. De

usines Caterpillar en Asie ou en Amérique du Sud étaient dans une situation bien plus grave.

Ni leur argumentation, ni la dimension économique ne nous ont convaincus de la pertinence de fermer Gosselies.

Le passage à la phase 2 de négociation est dû à sept longs mois d'intention de licencier et au fait d'avoir épuisé toutes les pistes pour garder une activité (dont l'alternative portée par les cadres, soutenue par les syndicats et refusée sans justification économique par la direction américaine).

On en est venus au volet social. Plus de 75 % des ouvriers et davantage d'employés encore ont approuvé les conditions de départ, soit un préavis légal et une indemnité extralégale. Les travailleurs ont cependant été déçus par le gouvernement fédéral. Ils avaient demandé des facilités pour la RCC dont l'abaissement de l'âge à 52,5 ans vu l'inscription dans la continuité de la restructuration de 2013.

Notre objectif était de garder notre emploi. Des travailleurs âgés de 53 ans seront licenciés et devront retrouver du travail. Après 30 ans dans une entreprise de génie civil où on produit les plus gros engins Caterpillar, ces hommes sont usés.

Ces personnes sont usées par le travail, et se remettre à en chercher, ce ne sera pas simple pour elles. C'est pour cela que nous avons demandé cette possibilité de pré-pension à 52 ans et demi, qui nous a été refusée. Ce qui a été tout aussi mal pris, c'est le refus de défiscaliser la prime extralégale, surtout quand on met en regard les pratiques fiscales de grands groupes comme Caterpillar.

Le régime RCC a été négocié à 55 ans, à de bonnes conditions pour les travailleurs. En revanche, les travailleurs plus jeunes auront du mal à trouver un emploi et seront rapidement atteints par la dégressivité des allocations de chômage.

Une cellule de reconversion sera mise en place avec les autorités locales et le Forem. Son soutien

cel zal een welkome steun bieden aan personen die voor het merendeel slechts werkervaring hebben in één enkel bedrijf. De drie cellen in de regio Centre, de regio Charleroi en de regio rond Namen zullen deze personen vanaf volgende week begeleiden bij hun zoektocht naar mogelijkheden om hun leven opnieuw op de rails te hebben.

Ondanks de crises en moeilijkheden hebben de werknemers altijd het behoud gewenst van de site van Caterpillar, die goed gelegen is en onlangs nog gemoderniseerd werd. De werknemers hebben de site mee helpen opbouwen en willen niet dat deze wordt afgebroken. Zonder de werknemers valse hoop te willen geven, hebben we geprobeerd om de site zo goed mogelijk in orde te brengen voor een mogelijke overnemer.

Er zullen nog vergaderingen plaatsvinden. We zullen die van nabij opvolgen, net als de evolutie op de site.

De wet-Renault is twintig jaar oud. Ze heeft weinig banen gered en moet worden verbeterd. De mogelijkheid om de procedure van de wet-Renault preventief op te starten, kan uiteenlopend worden geïnterpreteerd door grote multinationals. De werkgever is helemaal niet verplicht om rekening te houden met de economisch leefbare alternatieven die worden voorgesteld, er kunnen geen dwangmaatregelen worden opgelegd.

Wij vinden dat een onderneming die miljarden winst maakt niet zomaar personeel mag kunnen ontslaan en uitnodigingen van het Parlement mag kunnen afwijzen. We hebben de weigering om uitleg te komen geven als bijzonder arrogant ervaren.

We hebben vernomen dat bedrijven in Frankrijk verplicht zijn hun site ter beschikking te stellen vóór ze een sluiting aankondigen.

In België is de wetgeving veel te zwak. Caterpillar heeft fabrieken in China, in het zuiden van de Verenigde Staten en in Brazilië die weinig rendabel zijn, maar sluit de Belgische dochteronderneming omdat dat makkelijker lijkt. Men zou moeten bekijken hoe de werknemers beter kunnen worden beschermd, misschien door een herziening van de wet-Renault, en ook de vele onderaannemers van Caterpillar. Niet iedereen was via een vakbond vertegenwoordigd en nu wacht hun een faillissement of een sluiting zonder dat ze los van de wettelijke opzeggingstermijn nog kunnen onderhandelen.

Door de werknemers beter te willen beschermen, de sluiting van een multinational op basis van

est le bienvenu pour des personnes qui, pour la plupart, n'ont jamais travaillé que dans une seule entreprise. Avec ses trois cellules dans la région du Centre, dans la région de Charleroi et du côté de Namur, elle les accompagnera dès la semaine prochaine dans leur recherche d'une nouvelle vie.

En dépit des crises et des difficultés, les travailleurs ont toujours voulu préserver le site de Caterpillar, bien situé et modernisé récemment. Ils ont contribué à la construction de l'outil et ne voulaient pas le voir détruit. Sans donner de faux espoirs, on a tenté de le mettre dans les meilleures conditions pour lui trouver un repreneur.

Des réunions auront encore lieu. Nous les suivrons de près, ainsi que l'évolution sur le site.

La Loi Renault a vingt ans. Elle a sauvé peu d'emplois et doit être améliorée. On peut "se mettre en Loi Renault" de manière préventive, ce qui peut vouloir dire beaucoup de choses pour de grosses multinationales. L'employeur n'est pas du tout obligé de tenir compte des alternatives économiquement viables proposées, il n'y a aucune contrainte.

Une entreprise qui fait des milliards de bénéfice ne doit pas, selon nous, pouvoir licencier et décliner des invitations du Parlement. Nous avons perçu beaucoup d'arrogance dans ce refus de venir s'expliquer.

Nous avons appris qu'en France, il y a une obligation de mettre à disposition son site avant d'annoncer une fermeture.

En Belgique, c'est trop faible. Caterpillar a des usines peu rentables en Chine, dans le Sud des États-Unis et au Brésil mais elle ferme sa filiale belge car cela semble plus facile. Il faudrait voir comment mieux protéger les travailleurs, peut-être en révisant la loi Renault, et les sous-traitants qui étaient nombreux pour Caterpillar. Tous n'étaient pas représentés syndicalement et ils font face à une faillite ou la fermeture sans pouvoir négocier au-delà du préavis légal.

Vouloir renforcer la protection des travailleurs, empêcher la fermeture d'une multinationale sur des

financiële criteria te willen verhinderen of de site een nieuwe invulling te geven, vrijwaart men de werkgelegenheid. Vrijdag zullen er ongeveer 500 werknemers worden ontslagen en eind mei nog eens 700. Dat zijn twee grote golven. De rest zal in de loop van het jaar worden ontslagen.

01.04 Antonio Cocciolo (Frans): Bij de eerste uitnodiging had ik al mijn mening gegeven over de houding van de toplui van de multinational.

De agressieve manier waarop de sluiting werd aangekondigd heeft spanningen opgewekt, net zoals het gebrek aan verantwoordelijkheidszin van de directie. Het ergste werd vermeden, maar we mogen niet vergeten dat het een seveso-inrichting is en dat bepaalde zones op de site bijzonder gevaarlijk zijn. In dit soort dossiers gebeurt het vaak dat de lokale directie zich aan haar verantwoordelijkheid onttrekt. In dit geval heeft de directie de site zelfs gemeden en een week lang was het onmogelijk om de directieleden te contacteren en met hen te spreken over de concrete portee en de beweegredenen van de beslissingen.

Gelukkig heeft het gemeenschappelijke vakbondsfront zijn verantwoordelijkheid wel opgenomen en de fabriek en de werknemers beschermd, de productie georganiseerd en sabotage voorkomen. We wisten dat de directie niet op haar beslissing zou terugkomen en dat we ons moesten voorbereiden op onderhandelingen over een overdracht van de site om deze bedrijfsklaar te houden en de hoop te behouden dat er opnieuw werkgelegenheid in de regio zou kunnen worden gecreëerd.

Het Waals Gewest had beloofd om alles in het werk te stellen om de site van Gosselies te recupereren, wat ook gebeurd is. Het Waals Gewest was bereid te onderhandelen, zonder de wettelijke – meer repressieve – weg daarom uit het oog te verliezen, om de gebouwen en gronden van het bedrijf te recupereren.

We hebben begrepen dat er in dit dossier meer moest worden gedaan dan gebruikelijk. In het geval van Carsid werden de site, de terreinen en de verantwoordelijkheid voor de toekomst overgelaten aan de directies. Het resultaat vijf jaar later: brownfields!

We hebben onze verantwoordelijkheid opgenomen met betrekking tot het dagelijkse en het veiligheidsbeheer, we hebben op een professionele manier onderhandeld, maar we hebben bovenal een middellange- en langetermijnvisie op de

critères financiers ou valoriser le site, c'est sauvegarder l'emploi. Vendredi, environ 500 travailleurs seront licenciés et fin mai, encore 700. C'est les deux vagues importantes. Le reste sera licencié durant l'année.

01.04 Antonio Cocciolo (en français): À l'époque, j'avais souligné l'attitude des dirigeants de la multinationale.

La manière agressive d'annoncer la fermeture a provoqué des tensions, tout comme le manque de responsabilité de la direction. On a évité le pire mais il faut rappeler qu'il s'agit d'une entreprise Seveso et que certaines zones du site sont très dangereuses. Dans ce genre de dossiers, on voit souvent la direction locale fuir ses responsabilités. Dans ce cas, elle a même évité le site et pendant une semaine, on n'a pas pu les contacter et discuter du contenu et des motivations des décisions.

Heureusement, les organisations en front commun ont pris leurs responsabilités, elles ont protégé l'usine et les travailleurs, elles ont organisé la production et ont évité les sabotages. On savait que la direction ne reviendrait pas sur sa décision et qu'il fallait se préparer à négocier une cession du site pour le garder en état de fonctionner et avoir un espoir de re-développer l'emploi dans la région.

La Région wallonne avait promis de mettre le paquet pour récupérer le site de Gosselies, ce qui a été fait. Elle était prête à emprunter la voie de la négociation, sans écarter la voie légale, pour récupérer bâtiments et entreprises.

On a pris conscience qu'il fallait un dossier qui aille plus loin que ce qui se fait habituellement. Pour Carsid, on a laissé le site, les terrains et la responsabilité de l'avenir aux mains des directions. Voyez cinq ans après: on se retrouve avec des friches industrielles!

On a géré le quotidien, la sécurité, on a négocié de manière professionnelle mais surtout on a constitué une vision à moyen et long terme du développement de l'emploi dans la région de Charleroi.

ontwikkeling van de werkgelegenheid in de regio Charleroi uitgewerkt.

01.05 Jean-Marie Hoslet (Frans): Het debat doet de emoties minder hoog oplopen dan tijdens onze vorige bijeenkomst, zoals ook blijkt uit het geringe aantal aanwezigen. Ik wil de aanwezigen dan ook bedanken omdat ze op die manier uiting geven aan hun interesse voor de werknemers van Caterpillar.

De onderhandelingen hebben enkel betrekking op het personeel van Caterpillar. Het is moeilijk om aan de onderaannemers uit te leggen dat de voorwaarden die wij verkregen hebben niet voor hen gelden, omdat ze dat uiteraard onbillijk vinden.

We hebben de onderhandelingen over de kerstperiode heen getild om de situatie leefbaar te houden. Zes maanden onderhandelen staat gelijk aan ongeveer vijftig vergaderingen met verschillende gesprekspartners buiten Caterpillar. Bij Caterpillar zelf werden er dagelijks informatievergaderingen gehouden. De situatie was uiterst gespannen en kon op elk moment uit de hand lopen. Ik ben blij dat de afgevaardigden erin geslaagd zijn hun kalmte en waardigheid te bewaren. Er hebben zeven betogingen, zestien algemene personeelsvergaderingen in drie werkpauses, en achttien bijeenkomsten van de gewestelijke, nationale en Europese taskforces plaatsgevonden.

Die intensieve besprekingen hebben geresulteerd in een basisontslagvergoeding voor alle werknemers en een anciënniteitsvergoeding, want de oudste werknemers zullen veel meer moeite hebben om in de toekomst weer aan de bak te komen. We hebben voorts een cao nr. 90 uitonderhandeld, die volledig afhangt van een aantal te verwezenlijken objectieven. We moesten niet alleen de emoties die de aangekondigde sluiting losmaakte, kanaliseren, maar ook nog 240 machines produceren. Dat was geen sinecure in de context van de onderhandelingen.

Vandaag vinden er andere onderhandelingen plaats met de toeleveranciers. Sommige bedrijven hebben de deuren al gesloten, andere volgen een procedure van gerechtelijke reorganisatie, zijn in vereffening of vallen onder de procedure-Renault.

Voor ons was het belangrijk dat de verworvenheden van de werknemers werden besproken. Die ontvangen vaak een certificering van verworven competenties van de bedrijven. De validatie van die competenties zou verplicht moeten worden erkend opdat die verworvenheden in de reconversiecel kunnen worden gebruikt ten voordele van andere

01.05 Jean-Marie Hoslet (en français): Le débat est dépassionné depuis la dernière fois, comme en témoigne l'audience clairsemée. Je remercie d'autant plus ceux qui sont présents de manifester l'importance qu'ils attachent aux travailleurs de Caterpillar.

La négociation ne concerne que les travailleurs de Caterpillar. Expliquer aux sous-traitants que ce que nous avons obtenu ne les concerne pas est compliqué et perçu comme injuste.

Nous avons neutralisé le temps de Noël pour les négociations par humanité lors de ces discussions. Six mois de négociations représentent environ cinquante réunions avec différents interlocuteurs en dehors de Caterpillar. Dans l'enceinte de Caterpillar, il y a eu des réunions d'information journalières. La tension était forte et les risques de dérapages constants. Je félicite les délégations qui ont pu maintenir calme et dignité. Il y a eu sept manifestations, seize assemblées sur trois pauses, dix-huit réunions de *task forces* régionales, nationales et européennes.

Ces discussions intenses ont apporté un socle de base pour tout le monde et une prime d'ancienneté, car les plus anciens auront beaucoup plus de difficulté à retrouver du travail demain. Nous avons également négocié une CCT n° 90, éminemment dépendante d'objectifs à réaliser. Outre l'émotion née de la fermeture, nous devons gérer le fabricant de 240 machines. Ce n'était pas évident dans le contexte des négociations.

Aujourd'hui, d'autres négociations ont lieu pour les sous-traitants. Certains sont déjà fermés, d'autres en PRJ, en liquidation ou en Loi Renault.

Il était important pour nous d'avoir des discussions quant aux acquis des travailleurs. Ceux-ci reçoivent souvent des certifications de compétences par des entreprises. La reconnaissance de validation de celles-ci devrait être obligatoire pour permettre, en cellule de reconversion, de mettre à profit ces acquis au bénéfice d'autres employeurs. Au

werkgevers. Het valt trouwens zwaar om te zeggen dat men 'naar de reconversiecel gaat'; men zou een andere uitdrukking moeten gebruiken.

Als er in het bedrijf niet wordt onderhandeld over opleidingen of als het een klein bedrijf is, geeft de Forem 125 euro voor de opleiding van een werknemer. Dat is onvoldoende. Door te onderhandelen hebben de vakbondsafgevaardigden 2.285.000 euro in de wacht gesleept voor opleidingen voor de werknemers. Daar neem ik mijn hoed voor af.

Als men zijn baan verliest, is het opleidings-cv belangrijk. Die IT-tool waarmee er een lijst van competenties per werknemer up-to-date wordt gehouden, wordt in sommige paritaire comités verplicht gesteld, maar die verplichting is niet dwingend. Men stelt vaak te laat vast dat die lijst niet werd bijgehouden. Het bedrag van 125 euro moet dan ook worden opgetrokken en het opleidings-cv moet in alle paritaire comité verplicht worden ingevoerd als outplacementtool.

We hadden de toepassing gevraagd van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) op 52,5 in plaats van op 55 jaar omdat we 2016 beschouwen als de voortzetting van 2013: in 2013 had de directie al beslist om de site te sluiten, maar heeft ze het dossier in twee opgesplitst. Het SWT is geen brugpensioen meer: men wordt geacht een werkloze werknemer op zoek naar werk te zijn! Het SWT kost de maatschappij niets en het is een manier om de rekening voor te leggen aan de multinationals. De invoering van het SWT bij Caterpillar had 461 werknemers een eventuele degressie van de werkloosheidsuitkeringen kunnen besparen.

Op een vergadering van de taskforce kregen we te horen dat we maar meer moesten onderhandelen om meer te krijgen. Het is bijzonder onaangenaam om zoiets te horen, het was immers niet de bedoeling om belastingen of socialezekerheidsbijdragen te omzeilen, maar wel om voor de werknemers een schadeloosstelling uit de brand te slepen die niet als loon zou worden gekwalificeerd.

Meerdere onderaannemers moesten sluiten of herstructureren. Ze werden stiefmoederlijk behandeld in de onderhandelingen en ik vrees dat ze hun verhaal hier niet zullen kunnen komen doen.

Er zullen 22 tewerkstellingscellen worden gecreëerd, één cel per 100 werknemers: een in Namen, twee in La Louvière en de overige in Charleroi.

passage, l'expression "aller en cellule de reconversion" est pénible à supporter; il faudrait changer l'appellation.

S'il n'y a pas de négociation dans l'entreprise et que celle-ci n'est pas importante, le Forem donne 125 euros pour former un travailleur. C'est insuffisant. Par la négociation, les délégués ont obtenu 2 285 000 euros pour former les travailleurs. Je leur dis mon admiration pour ce résultat.

Quand on perd son emploi, le CV formation est important. Cet outil informatique tenant à un jour un listing des compétences par travailleur est obligatoire dans certaines commissions paritaires mais pas contraignant. Il est souvent trop tard quand on s'aperçoit de sa non-tenue. Il faudrait donc augmenter les 125 euros et rendre contraignant ce CV formation dans toutes les commissions paritaires comme outil de reclassement.

Nous avons demandé le régime de chômage avec complément d'entreprise (RCC) à 52,5 ans au lieu de 55, puisque, selon nous, 2016 est la continuité de 2013: en 2013, ils avaient déjà décidé de fermer mais ils ont saucissonné le dossier en deux. Le RCC n'est plus une pré-pension mais signifie qu'on est censé être un travailleur sans emploi en quête de travail! Être en RCC ne coûte rien à la collectivité, c'est une manière de faire payer les multinationales. Si nous avions eu la RCC chez Caterpillar, 461 travailleurs auraient évité une éventuelle dégressivité des allocations de chômage.

Nous avons entendu dire, lors d'une *task force*, que si nous voulions plus, nous n'avions qu'à négocier plus. C'est très désagréable à entendre, notre but n'étant ni d'éviter l'impôt, ni la sécurité sociale, mais de considérer autrement que comme du salaire une prime de dédommagement pour les travailleurs.

Plusieurs sous-traitants ont fermé ou ont dû procéder à des restructurations. Ils ont été très malmenés dans la négociation et n'auront probablement pas la chance de venir s'exprimer ici.

Il y aura 22 cellules pour l'emploi, pour 100 travailleurs chacune: une à Namur, deux à La Louvière et le solde sur Charleroi.

Er zijn drie ontslaggolven: deze maand vertrekken er 600 werknemers, volgende maand 500 en de rest in juni. Dat is bijzonder zwaar.

Zolang iedereen rond de tafel te goeder trouw is, kan de wet-Renault een uitweg bieden, aangezien we samen naar oplossingen zoeken. Maar wanneer de beslissing om het bedrijf te sluiten door een multinational is genomen, dan mag u tot vervelens toe aantonen dat er 500 banen kunnen worden gered, de wet is toch niet bindend en ze kunnen de voorstellen van de hand wijzen.

Een soort alarmbelprocedure, een blokkeringsrecht of andere middelen kunnen ondernemingen redden. Er zijn instrumenten. Men moet enkel weten of de verschillende partijen wel willen proberen om tot een oplossing te komen.

Het CatCh-plan, waarmee men 10.000 banen wil creëren in Charleroi, is een geweldige zaak! Maar het is niet erg leuk wanneer zo een plan wordt aangekondigd terwijl de onderhandelingen over Caterpillar nog niet zijn afgerond.

Men had het plan later kunnen aankondigen. Het was moeilijk om de kalmte te bewaren in het bedrijf terwijl mensen zich veroordeeld voelden. De onderhandelingen over de verkoop van het terrein en de gebouwen voor een symbolische euro vonden plaats terwijl de werknemers op het terrein onderhandelden. Ook dat had men op een later moment moeten aankondigen.

We hebben gesproken met de heren Dermine en Hansen over het CatCh-plan en het creëren van 8.000 tot 10.000 jobs in tien jaar tijd. Het CatCh-plan focust zich op Gosselies zonder rekening te houden met de site Porte Ouest in Charleroi, 15 km verder, een vroeger staalbedrijf, met een arm van de Sambre, een arm van het kanaal en een busstation. Een tienjarenplan zou alle omringende industrieterreinen moeten omvatten voor de ontplooiing van de agglomeratie Charleroi.

We vrezen dat het CatCh-plan een ontworpen zone zal creëren, die belasting ontwijkende investeerders uit de buurlanden zal aantrekken. Charleroi mag geen Chinees kanton worden, maar verdient beter! Ik ben blij dat de werknemers waardigheid hebben getoond in de onderhandelingen. 75% van de arbeiders en 95% van het kaderpersoneel heeft het akkoord goedgekeurd.

De besprekingen zijn afgerond na twee dagen na elkaar onderhandelen in de lokalen van het ministerie van Werkgelegenheid, zonder eten, water

Il y a trois vagues de licenciements: 600 travailleurs nous quittent ce mois-ci, 500 le mois prochain et le reste en juin. C'est très difficile à vivre.

Tant que tout le monde est de bonne foi autour de la table, la Loi Renault peut convenir puisqu'on cherche des solutions ensemble. Mais lorsque c'est une multinationale qui décide de fermer, vous avez beau prouver qu'il est possible de sauver 500 emplois, la loi n'est pas contraignante et ils peuvent refuser les propositions.

Un droit d'alerte, un droit de blocage ou d'autres outils peuvent sauver des entreprises. Des outils, il y en a. Le tout, c'est de savoir si les gens veulent essayer de trouver des solutions.

Un "plan CatCh" censé créer 10 000 emplois à Charleroi, c'est très réjouissant! Mais de tels effets d'annonce qui construisent déjà sur votre tombe alors que les négociations à Caterpillar ne sont pas encore terminées, ce n'est pas très agréable.

On aurait pu annoncer ce plan plus tard. Il fut dur de garder le calme dans l'entreprise en se sentant condamné. De même, les négociations pour la vente du terrain et des bâtiments à un euro symbolique ont dû se passer alors que les travailleurs négociaient sur le terrain. Cette annonce aurait dû se faire après.

Nous avons rencontré MM. Dermine et Hansen à propos du plan CatCh et de la création de 8 000 à 10 000 emplois sur dix ans. Le plan CatCh se centre sur Gosselies sans tenir compte de la Porte Ouest de Charleroi, 15 km plus bas – ancienne sidérurgie avec un bras de Sambre, du canal et une gare routière. Un plan sur dix ans devait inclure tous les zonings avoisinants pour développer l'essor du grand Charleroi.

Nous craignons que le plan CatCh vise à créer une zone franche qui serait un effet d'aubaine pour des investisseurs voisins éludant les taxes. Charleroi mérite mieux que de devenir un canton chinois. Je salue la dignité des travailleurs dans la négociation, 75 % des ouvriers et 95 % des employés cadres ont voté l'accord.

Enfin, les négociations se sont terminées après deux jours au ministère de l'Emploi sans nourriture, ni eau, ni chauffage. Surréalisme à la belge? Nous

of verwarming. Belgisch surrealisme? We hopen dat dat geen teken is van sociale desinteresse.

01.06 **Éric Massin** (PS): Belgisch surrealisme of niet, hoe dan ook is het triest dat u moest vergaderen in een kaal lokaal zonder verwarming op een plaats die afhangt van de federale Staat. Minister Peeters zou daarop aangesproken moeten worden!

Wanneer de sluiting van een grote onderneming wordt aangekondigd, zijn de journalisten daar, en ook alle parlementsleden en zelfs partijvoorzitters en vult de lucht zich met grootspraak zoals 'nooit meer' of 'de grond zal de directie te warm onder de voeten worden'. Ik heb vandaag meer respect voor de werknemers die de site en de productie hebben veiliggesteld, dan voor de parlementsleden die schitteren door hun afwezigheid. Het positieve aan de vorige hoorzitting was dat de financieel directeur van de onderneming toegaf dat het om een beursgerelateerd ontslag ging.

Het probleem ligt niet bij het concurrentievermogen, de Belgische fiscaliteit of de sociale bijdragen, dit is een dividendenkwestie. Enkele weken later heeft de topman van ING exact hetzelfde gezegd.

De regering kon op twee punten ingrijpen. Wat de pensioenleeftijd betreft werd de wet weliswaar gewijzigd, maar er konden uitzonderingen worden toegestaan, vooral omdat de ontslagen van 2016 eigenlijk in het logische verlengde lagen van de herstructurering van 2013. Waarom konden de in 2016 ontslagen werknemers dan niet dezelfde regeling krijgen als diegenen die in 2013 ontslagen werden? Ook de belastingvrijstelling voor de premie had men gemakkelijk kunnen regelen.

Wat kunnen we doen? De heer Hoslet is van mening dat de wet-Renault goed werkt als alle betrokkenen zich aan de spelregels houden. Maar u moet toch erkennen dat die wet geen waarschuwingsrecht bevat en evenmin voorziet in dwangmaatregelen in geval van niet-naleving van de voorwaarden. Zouden die twee zaken niet boven aan het eisenlijstje van de werknemers moeten staan? Sterker nog, ik vind dat er een verbod op beursgerelateerde ontslagen moet komen.

Het wetsvoorstel werd al maanden geleden ingediend, maar de regering stelt de bespreking ervan uit.

De wet-Renault strekt ertoe het collectief ontslag te regelen. Zou het paradigma voor de ondernemingen die voor veel werkgelegenheid zorgen en een belangrijke motor van de lokale economie vormen,

espérons que cela ne révèle pas un désintéret dans le domaine social!

01.06 **Éric Massin** (PS): Surréalisme à la belge ou pas, il est triste d'apprendre que vous vous réunissez dans un local nu et sans chauffage dans un lieu qui dépend de l'État fédéral. Il faudra en toucher un mot à M. Peeters!

Quand on annonce la fermeture d'une grande entreprise, les journalistes sont là, ainsi que tous les parlementaires, même des présidents de parti, et on entend des déclarations matamoïresques telles que "plus jamais ça" ou "la direction va sentir le vent du boulet!". Aujourd'hui, j'ai plus de respect pour les travailleurs qui ont assuré la protection du site et la production que pour les parlementaires qui brillent par leur absence. Ce qui était positif dans l'audition précédente, c'est d'avoir pu entendre le directeur financier de l'entreprise avouer qu'il s'agissait d'un licenciement boursier.

Ce n'est pas un problème de compétitivité, de fiscalité belge, de cotisations sociales mais un problème de dividendes. Quelques semaines après, le patron d'ING a dit exactement la même chose.

Le gouvernement pouvait agir sur deux plans. Pour l'âge de départ, même si la loi a changé, des dérogations étaient possibles, surtout qu'il y avait une logique, puisque les licenciements de 2016 étaient la suite de la restructuration de 2013. Pourquoi ne pas assurer le même traitement aux travailleurs? La défiscalisation de la prime aurait aussi pu être réglée facilement.

Que pouvons-nous faire? M. Hoslet estime que la loi Renault est bonne si tous jouent le jeu. Mais convenez qu'elle ne contient ni le droit d'alerte ni de contrainte en cas de non-respect des conditions. Ces deux aspects ne doivent-ils pas être les premières revendications des travailleurs? Je vais plus loin en souhaitant l'interdiction des licenciements boursiers.

La proposition est déposée depuis plusieurs mois mais le gouvernement postpose son examen.

La loi Renault vise à accompagner le licenciement. Ne faudrait-il pas renverser le paradigme pour des entreprises importantes en termes d'emploi et d'impact sur l'économie locale, en interdisant les

niet radicaal moeten worden veranderd door beursgerelateerde ontslagen te verbieden en de uitvoering van een alternatief plan (door de onderneming zelf of door een derde) verplicht te stellen? U hebt gezegd dat de kaderleden van Caterpillar een voorstel ingediend hebben, wat bepaald niet eenvoudig is ten aanzien van een onderneming die actief is in een wereldwijde economische context en die een afwijzende houding aanneemt. Toch vonden de kaderleden dat het bedrijf economisch gezien een bestaansreden had en vonden ze een afzetmarkt.

Ik zeg niet dat de sites gratis ter beschikking moeten worden gesteld. Wanneer moet een bedrijf worden verplicht zijn site ter beschikking te stellen? Moet die verplichting wettelijk verankerd worden en van in het begin gelden of deel uitmaken van het onderhandelingspakket? We hoorden dat sommigen de indruk hadden dat de overdracht van de site voor 1 euro ten koste is gegaan van de premie die de werknemers konden krijgen.

Er moet rekening worden gehouden met de onderaannemers, maar in welke mate? Volgens sommigen moet 100% van de omzet afhangen van het moederbedrijf, maar in dat geval is het volgens mij geen onderaannemer meer, maar een filiaal, hoewel het vennootschapsrecht dat niet zo ziet zolang de aandelen niet in handen zijn van het moederbedrijf. Of gaat het om 50% of om 30%? Een mogelijk criterium is dat de beëindiging van de samenwerking met het hoofdbedrijf de leefbaarheid van de onderaannemer bedreigt.

Het voorbeeld van Carsid toont aan dat men zich de mogelijkheid moet voorbehouden om het beheer van de productiemiddelen over te nemen, bijvoorbeeld door de wet op de onteigening ten algemene nutte te hervormen.

De directie was misschien bijzonder cynisch, maar ze zei wel dat ze zou betalen wat ze moest betalen. Zulks werd ook in het ING-dossier beloofd. Het is dan ook uiterst cynisch van de regering om in beide gevallen de toepassing van het SWT vanaf 52,5 jaar te weigeren, ook al had het haar niets gekost. Wat denkt u van de federale voorstellen inzake de wijziging van de wet-Renault, die door de Groep van Tien worden besproken?

Ik verzoek u uw leden te zeggen hoezeer wij respect hebben over hun onberispelijk gedrag! De besprekingen zijn in alle rust verlopen, zonder dat er sprake was van chantage of gijzelingen. Men hoopte dat u zou falen, maar u bent de uitdaging aangegaan. Dat kan men niet van iedereen zeggen.

licenciements boursiers et en imposant l'exécution d'un plan alternatif (de son chef ou via un tiers)? Vous avez dit que les cadres de Caterpillar ont fait une proposition, ce qui est complexe par rapport à une entreprise qui travaille dans un contexte économique mondial et qui a adopté une attitude de rejet. Les cadres ont, malgré tout, trouvé une raison à l'existence économique de l'entreprise et à celle des débouchés.

Je ne dis pas que les sites doivent être mis à disposition gratuitement. Cette obligation de mise à disposition, quand doit-elle intervenir? Doit-elle être inscrite dans la loi, prévue dès le départ, ou faire partie du paquet négocié? On l'a entendu, certains ont eu l'impression que la cession du site pour 1 euro s'est faite au détriment de la prime que pouvaient obtenir les travailleurs.

Les sous-traitants doivent être pris en considération mais à quelle hauteur? Si 100 % d'un chiffre d'affaires dépend de la maison mère, ce n'est plus un sous-traitant mais une filiale, bien que ce ne soit pas le cas du point de vue du droit des sociétés si l'entreprise-mère n'est pas propriétaire des parts sociales. Est-ce à 50 %, à 30 %? On pourrait retenir ce critère: la fin du travail avec l'entreprise principale met en danger la viabilité de l'entreprise sous-traitante.

L'exemple de Carsid montre qu'il faut se réserver la possibilité d'obtenir la maîtrise des outils, par la réforme de la loi sur l'expropriation pour cause d'utilité publique par exemple.

La direction était peut-être particulièrement cynique mais elle a déclaré, comme dans le dossier ING, qu'elle paierait ce qu'elle devrait payer. Il est donc particulièrement cynique de la part du gouvernement de vous refuser une RCC à 52 ans et demi, qui ne lui aurait rien coûté dans les deux cas. Comment voyez-vous les propositions fédérales de modification de la loi Renault en discussion au Groupe des 10?

Je vous prie de transmettre à vos affiliés notre respect envers leur attitude irréprochable! Les discussions se sont déroulées dans le calme, sans chantage, sans séquestration. On vous attendait au tournant et vous avez relevé le défi. Cela n'a pas été le cas de tout le monde.

01.07 Sybille de Coster-Bauchau, voorzitter: We mogen dan minder talrijk zijn vandaag, het is belangrijk dat we u opnieuw konden ontmoeten en dit dossier kunnen opvolgen. Ik heb een aantal vragen over de site en de toekomst van de site. De waarde van de site wordt op 140 miljoen euro geraamd, maar Caterpillar heeft de site voor 1 euro overgedragen. Voor de sanering zou men 5 miljoen euro uitgetrokken hebben. Klopt dat? Als dat bedrag niet volstaat, zal het Waalse Gewest dan bijplussen?

Moet er, in geval van een herbestemming van de site voor andere activiteiten, zoals hightechnologie, niet grondiger gesaneerd worden dan wat Caterpillar heeft ingeschat? Als de site te lang in onbruik is, dreigt ze in verval te raken...

Een deel van de site zou door een landbouwer gebruikt worden. Wat is daar van aan, en wat gebeurt er als er een overnemer gevonden wordt voor de site?

Ik vond dat we in de commissie Onderwijs van het Parlement van de Franse Gemeenschap onvoldoende steun boden aan wie zijn werk verloor. U hebt nu veel geld voor opleiding verkregen en u verklaarde dat de werknemers een nieuwe baan wilden vinden. Dan is het zeer belangrijk om de opleidingscellen te activeren.

Zal de Forem enkele cellen voor de werknemers van Caterpillar voorbehouden om hen terdege te begeleiden? Werklozen verliezen hun motivatie om een baan te zoeken omdat ze heel lang moeten wachten voor ze bij de Forem langs mogen gaan voor een gesprek. De Forem moet een rol spelen in de omscholing van de werknemers.

De heer Hoslet zei dat hij teleurgesteld was in de manier waarop er over het omscholingsplan werd gecommuniceerd via het CatCh-project en de 10.000 banen die tegen 2025 zouden worden gecreëerd. Die mededeling was voorbarig, maar het is goed nieuws dat er voor de werklozen en jongeren in de streek arbeidsperspectieven bestaan.

Wat zal er met de bedrijfsinstallaties gebeuren? Hebt u daarvoor garanties gekregen? Zal Caterpillar de installaties overnemen of overlaten aan toekomstige overnemers? Wie maakte er deel uit van de stuurgroep?

01.08 Maya Detiège (sp.a): Ik bedank de sprekers voor hun duidelijke uitleg. Het is belangrijk dat er een evaluatie komt. In het begin was er veel heisa

01.07 Sybille de Coster-Bauchau, présidente: Même si nous sommes moins nombreux, il est important que nous puissions vous revoir et suivre ce dossier. J'ai des questions sur le site et son avenir. Le site, évalué à 140 millions d'euros, a été cédé par Caterpillar pour 1 euro mais il y a la dépollution pour laquelle on aurait provisionné 5 millions. Est-ce vrai? Si ce n'était pas suffisant, la Région wallonne suppléera-t-elle?

Si le site devait être consacré à d'autres activités, comme la haute technologie, la dépollution ne doit-elle pas être plus importante que prévu par Caterpillar? Si le site était délaissé trop longtemps, il pourrait tomber en friche...

Un fermier occuperait une partie du site. Qu'en est-il et que deviendrait-il en cas de reprise?

En commission de l'Enseignement au Parlement Wallonie-Bruxelles, nous ne soutenons pas assez ceux qui perdaient leur travail. Vous avez obtenu des montants élevés pour la formation et précisé que les travailleurs visaient à retrouver un travail. Il est donc très important de dynamiser les cellules de formation.

Le Forem en dédiera-t-il à Caterpillar afin d'assurer un suivi sérieux? Des chômeurs perdent leur motivation dans la recherche d'un emploi vu les délais d'attente importants pour nouer des contacts avec le Forem. Celui-ci doit jouer un rôle dans la reconversion des travailleurs.

M. Hoslet a dit sa déception face au traitement du plan de reconversion à travers le projet CatCh et les 10 000 emplois à créer avant 2025. En termes de communication, cette annonce était prématurée mais il faut se réjouir des possibilités de travail existantes dans la région pour ceux qui perdent leur emploi et les jeunes qui pourront trouver un job.

Des pistes sont-elles explorées quant à l'avenir de l'outil? Avez-vous obtenu une garantie pour celui-ci? Caterpillar le reprendra-t-il ou le laissera-t-il aux futurs repreneurs? Enfin, qui a participé au groupe d'experts?

01.08 Maya Detiège (sp.a): Je remercie les intervenants pour leurs explications claires. Il est important de procéder à une évaluation. Si au

in de pers, daarna is de aandacht geluwd. Ik ben ook blij met de vele aanwezige Franstalige commissieleden, maar ik zie slechts weinig Nederlandstalige collega's.

01.09 Jean-Marc Delizée, voorzitter: Een paar maanden geleden waren ze talrijker.

01.10 Maya Detiège (sp.a): Ik vind dit een schrijnende zaak. Collectieve ontslagen hebben een enorme impact, niet alleen op de werknemers, maar ook op hun families en op de gemeenten waar ze wonen. Ik heb zoiets zelf meegemaakt met het collectief ontslag bij Opel Antwerpen in 2013. De hertewerkstelling heeft wel gefunctioneerd voor de jongeren, maar van de vijftigplussers is nog steeds de helft niet aan de slag.

Wie belofde om actie te ondernemen om collectieve ontslagen te voorkomen, moet dat ook doen. Ik kijk daarvoor naar de regering en in het bijzonder naar minister Peeters. De regering wil mensen langer laten werken, maar de mensen moeten dan wel ook wel werk kunnen vinden.

01.11 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Ik dank u om opnieuw naar het Parlement te komen. Niet iedereen heeft oog voor het democratische proces en de vertegenwoordiging van de Belgen. De werknemers zijn de eerste slachtoffers, maar eigenlijk raakt dit drama ons allemaal. Het systeem is jammer genoeg nog niet structureel hervormd en dus zullen we ook in de toekomst nieuwe sociale drama's niet volledig kunnen afwenden.

Ik dank u voor uw engagement en voor de energie waarmee u namens de werknemers hebt onderhandeld. Het is duidelijk dat die opdracht u nauw aan het hart ligt, vooral gelet op de omstandigheden van de onderhandelingen.

Van bij de aanvang van dit dossier heeft Ecolo-Groen actie ondernomen, met de dramatische situatie van de gezinnen in het achterhoofd. In de toekomst zouden andere ondernemingen het slachtoffer kunnen worden van dergelijke beursgerelateerde ontslagen en zouden andere economische sectoren getroffen kunnen worden.

We hebben veel voorstellen gedaan, onder meer betreffende de invoering van een verbod op beursgerelateerde ontslagen. Gelet op de kwaliteit van de infrastructuur van Gosselies en van de opleiding van de werknemers is de uitleg die gegeven werd, onaanvaardbaar. Dankzij de procedure-Renault hebt u de directie zover

début, ce dossier a fait grand bruit dans la presse, l'attention est aujourd'hui retombée. Je me réjouis également que les commissaires francophones soient en nombre mais je ne vois guère de néerlandophones.

01.09 Jean-Marc Delizée, président: Ils étaient plus nombreux il y a quelques mois.

01.10 Maya Detiège (sp.a): Il s'agit d'une affaire dramatique. Les licenciements collectifs ont un impact considérable, non seulement sur les travailleurs mais également sur leurs familles et sur les communes où vivent ces personnes. J'ai vécu un événement similaire lors du licenciement collectif chez Opel Anvers en 2013. Si pour les jeunes, le reclassement a fonctionné, la moitié des quinquagénaires n'ont toujours pas retrouvé de travail.

Que ceux qui ont promis d'entreprendre des actions pour éviter les licenciements collectifs s'y attellent! Je vise par-là le gouvernement, et en particulier le ministre Peeters. Le gouvernement entend faire travailler tout le monde plus longtemps mais encore faut-il pouvoir trouver du travail.

01.11 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Je vous remercie de revenir au Parlement. Tous n'ont pas ce souci du processus démocratique et de la représentation des Belges. Les travailleurs sont les premiers touchés mais nous le sommes tous. Malheureusement, le système n'est pas encore réformé pour pouvoir faire face à de nouveaux drames sociaux.

Je vous remercie pour votre engagement et votre énergie à négocier au nom des travailleurs. On sent que cette mission vous a tenu fort à cœur, surtout vu les conditions de négociations.

Ecolo-Groen s'est mobilisé depuis le début du dossier, conscient du drame vécu par les familles. D'autres entreprises pourraient être victimes de tels licenciements boursiers et d'autres secteurs de notre économie touchés.

Nous avons fait beaucoup de propositions, notamment l'interdiction des licenciements boursiers. Les explications données sont inadmissibles, au vu de la qualité de l'infrastructure de Gosselies et de celle de la formation des travailleurs. La procédure Renault vous a permis de pousser la direction à reconnaître que cela n'avait

gekregen dat ze erkende dat de sluiting geen verband houdt met een gebrek aan kwaliteit.

We hebben teksten ingediend over de terugbetaling van de overheidssteun en over het opnemen van de onderaannemers in de wet-Renault. Dat is essentieel. We hebben niet gesproken over de omkadering van de verrekenprijzen, wat een technischere kwestie is, maar we weten dat de fiscale manipulaties en trucjes rond de verrekenprijzen in het geval van Caterpillar bepalend waren. Wat de controle en transparantie van de activiteiten van de multinationals betreft, hebt u het gehad over de fiscale stromen van Caterpillar via Zwitserland en Delaware. Deze onaanvaardbare uitwassen moeten bestreden worden. We hebben ook een tekst klaar over het uitstel van de hypothecaire leningen voor werknemers die bij dergelijke sluitingen op straat komen te staan.

Ik betreur twee zaken. De afwezigheid van de directie moet aan de kaak gesteld worden. Ik weet niet welke drukingsmiddelen we hebben, maar we kunnen gewoon niet aanvaarden dat er misschien een hoorzitting komt in september. Ofwel moeten we een dwingendere brief sturen, ofwel moeten we maatregelen nemen. Het is ook een kwestie van respect ten opzichte van de vakbondsafgevaardigden, die wel gekomen zijn. Ik betreur ook dat er zo weinig Kamerleden aanwezig zijn, het is beschamend. We kunnen hen niet dwingen om hier te zijn. De uitdagingen waarvoor we staan en de discussies hierover vereisen echter meer aandacht en belangstelling voor deze zaak.

Heeft de afwijzing door de federale regering van uw verzoeken betreffende het brugpensioen en het belastingvrij maken van de extralegale premie een invloed gehad op het resultaat dat de werknemers bij de onderhandelingen hebben binnengehaald?

Wat is de structuur van de drie cellen die de werknemers moeten begeleiden in hun zoektocht naar werk? Bent u daarbij betrokken? Wat waren de voorbije ervaringen? Kunt u op basis van uw ervaring en de voor die cellen uitgetrokken middelen zeggen wat de vooruitzichten zijn?

We hopen dat het CatCh-plan positieve resultaten zal opleveren. De groenen zullen aansturen op de creatie van kwalitatieve, duurzame en lokaal verankerde banen. Wat zijn uw verwachtingen op sectoraal vlak of wat het reconversiepotentieel van de site betreft en in welke mate bent u bij het proces betrokken?

De laatste twee onderhandelingsdagen bij de

rien à voir.

Nous avons déposé les textes sur le remboursement des aides publiques et la prise en compte des sous-traitants dans la loi Renault. C'est fondamental. Nous n'avons pas parlé de l'encadrement des prix de transfert, plus technique, mais dont les trucs et astuces fiscaux furent déterminants dans le cas de Caterpillar. Pour le contrôle et la transparence des activités des multinationales, vous avez cité les flux fiscaux de Caterpillar par la Suisse et le Delaware. Il faut combattre ces dérives inadmissibles. Nous avons aussi un texte sur le report des crédits hypothécaires pour les travailleurs licenciés lors de telles fermetures.

Je voulais exprimer deux regrets. Il faut dénoncer l'absence de la direction. J'ignore quels sont nos moyens de pression, mais on ne peut pas simplement accepter l'éventualité d'une audition en septembre. Soit nous leur envoyons un courrier plus ferme, soit nous nous mobilisons. C'est aussi une question de respect vis-à-vis des représentants du syndicat qui se sont déplacés. Je déplore aussi le peu de députés présents, j'en suis gêné. Nous n'avons pas de moyens coercitifs pour les faire venir. Ce n'est pas à la hauteur des enjeux et de nos discussions.

Le refus du gouvernement fédéral relatif à vos demandes pour les prépensions et la défiscalisation de la prime extralégale a-t-il influencé ce que les travailleurs ont pu obtenir lors des négociations?

Comment se structurent les trois cellules encadrant la recherche d'emploi des travailleurs? Êtes-vous impliqués? Pourriez-vous en dire plus sur les expériences passées? Quelles sont vos perspectives sur la base de votre expérience et des moyens déployés pour ces cellules?

Nous espérons des retombées positives du plan CatCh. Les écologistes s'engagent à créer des emplois de qualité, durables et ancrés localement. Quelles sont vos attentes et votre degré d'implication dans ce processus en termes sectoriels ou de potentiel de reconversion du site?

Enfin, les deux derniers jours de négociation au

FOD Economie waren surrealistisch! We zullen daarover vragen stellen aan de minister, want ik mag er niet aan denken dat zoiets deel zou uitmaken van een onderhandelingsstrategie.

01.12 Catherine Fonck (cdH): Ik wil een lans breken voor de vakbonden, die de laatste maanden zeer hard gewerkt hebben om het hoofd te bieden aan de harde aankondigingen en beslissingen waarbij het bedrijf geen respect toonde voor de werknemers. Laten we niet vergeten dat het bedrijf niet naar het andere eind van de wereld verhuist maar naar Grenoble; het argument van de arbeidskosten kan dus niet als verantwoording worden aangevoerd. Ik wil u complimenteren met de resultaten: een efficiënt sociaal luik, in het bijzonder op het stuk van opleiding als outplacementmiddel.

Het sociale luik bevat echter ook negatieve punten. Ik weet niet welke argumenten de regering heeft aangevoerd voor haar weigering om de extralegale ontslagvergoeding van belasting vrij te stellen. De in 2013 geleverde inspanningen worden slecht beloond: doordat de regering kost wat kost het instrument draaiende wilde houden, kunnen meer dan 400 werknemers die nog geen 55 jaar zijn geen aanspraak maken op het SWT. Dat is bijzonder onbillijk en ik zal minister Peeters daarover interpellieren. Het was logisch dat de regering niet onmiddellijk haar standpunt te kennen gaf om Caterpillar niet in de kaart te spelen, maar het was evengoed logisch geweest dat ze wel toezeggingen had gedaan.

Het is een dubbele sanctie: de betrokkenen ontvangen een werkloosheidsuitkering zonder bedrijfssteun, maar wél met depressie.

De aankoop van het terrein was absoluut noodzakelijk voor de economische ontwikkeling van de regio. Ik heb de commentaren over het CatCh-plan gehoord, en ik kan begrijpen dat de aankondiging ervan de afronding van de onderhandelingen doorkruist. De kwestie van de afbakening van de zone lijkt nog niet in kalk en cement: gaat het alleen over Gosselies, of wil men een ruimere zone? Ik zal de Waalse gewestregering op dit issue attenderen.

Laten we niet overhaast te werk gaan wat de procedure-Renault betreft. De zwakke punten werden in kaart gebracht, maar we moeten bekijken hoe en wanneer we de wet moeten aanpassen.

Wat stelt u voor om dit debat op een efficiënte en positieve manier te voeren? Moet dit op het niveau

ministère de l'Économie sont surréalistes! Nous interrogerons le ministre car je n'ose croire qu'il s'agisse d'une stratégie de négociation.

01.12 Catherine Fonck (cdH): Je voudrais saluer l'énorme travail des syndicats ces derniers mois qui ont dû faire face à des annonces et décisions de l'entreprise brutales et irrespectueuses envers les travailleurs. Rappelons qu'elle ne délocalise par au bout du monde mais à Grenoble, c'est qui n'est pas vraiment justifié par le coût du travail. On peut vous féliciter pour les résultats: un bon volet social, en particulier en matière de formation, vue comme outil de reclassement.

Cependant, ce volet social contient aussi des éléments négatifs. Je ne sais pas comment le gouvernement a justifié son refus de défiscalisation de la prime extralégale. Les efforts consentis en 2013 sont mal récompensés: avoir persisté pour maintenir l'outil à l'époque sanctionne les plus de quatre cents travailleurs qui n'ont pas atteint l'âge de 55 ans. C'est particulièrement injuste et j'interrogerai le ministre Peeters à ce sujet. Il était logique que le gouvernement ne s'exprime pas dès le début à ce sujet pour ne pas faciliter la tâche à Caterpillar, mais aussi qu'il s'engage en la matière.

C'est une double sanction: les personnes concernées obtiennent des allocations de chômage sans le complément d'entreprise mais frappées par la dégressivité.

L'acquisition du terrain était indispensable au développement économique de la région. J'ai entendu les commentaires sur le plan CatCh et je peux comprendre que son annonce télescope la fin des négociations. La question du périmètre ne semble pas verrouillée: Gosselies est-il seul concerné ou vise-t-on plus large? J'attirerai l'attention du gouvernement régional wallon à ce sujet.

Concernant la loi Renault, ne travaillons pas dans la précipitation. Les points de faiblesse ont été identifiés mais il faut voir quand et comment la faire évoluer.

Que proposez-vous pour qu'un tel débat soit efficace et positif? Faut-il travailler au niveau de

van de G10, de NAR of een werkgroep gebeuren? Kunt u nog andere denksporen naar voren brengen om meerderheid en oppositie samen te brengen rond dit dossier – er is al 2,5 jaar voorbij in deze legislatuur?

Een informele werkgroep die achter de schermen werkt, ver van alle mediaoptredens, kan de zaken vergemakkelijken. Uw mening interesseert me!

01.13 Ivan Del Percio (Frans): Iedereen was geschokt door de communicatie van Caterpillar: dat een totaal onbekende Amerikaan, die nog nooit een voet in het bedrijf had gezet, in nog geen twintig minuten tijd de sluiting van het bedrijf kwam aankondigen, was totaal onverwacht. Daarna heeft men ronkende uitspraken gedaan en de werknemers hebben op een krachtig signaal gewacht. Onze eisen, met name in het kader van het SWT, waren terecht.

Bij ontslag buiten het SWT-stelsel geldt er geen volledige gelijkstelling voor de pensioenberekening. De weigering om de SWT-leeftijd te verlagen, heeft dus een drievoudig negatief gevolg. Dan is er ook nog het probleem van de belastingontwijking: men kan zich nauwelijks voorstellen hoeveel geld Caterpillar in Zwitserland en andere fiscale paradijzen heeft geparkeerd. In de Verenigde Staten verricht de IRS (Internal Revenue Service) huiszoekingen bij Caterpillar en gaat hij over tot inbeslagnemingen wegens het gebrek aan fiscale transparantie, maar hier stelt men zich terughoudender op.

Er zijn reconversiecellen voor de werknemers van Caterpillar en een cel begeleidt de onderaannemers, ook wanneer ze niet aangesloten zijn bij een vakbond. Iedereen kan zich laten begeleiden. De meest ervaren afgevaardigden zullen meewerken met die cellen.

We kunnen de werknemers uitleggen dat het geen kwestie is van controle, maar dat men de mensen optimaal wil klaarstomen voor een nieuwe baan.

We laten het hoofd niet hangen. We willen de bladzijde omslaan en vooruitkijken. Sommigen hebben opnieuw werk gevonden, bij de NMBS bijvoorbeeld. De werkomstandigheden mogen dan niet dezelfde zijn, het is toch al iets!

Toen Alstom de deuren sloot, wat op hetzelfde moment voorpaginanieuws was als de sluiting van ons bedrijf, heeft de Franse regering helemaal anders gereageerd. Die heeft het bedrijf teruggefloten.

G10, du CNT ou via un groupe de travail? Avez-vous d'autres pistes pour associer majorité et opposition sur ce dossier, après 2,5 ans de législature?

Un groupe de travail informel, travaillant en coulisses, à l'abri des sorties médiatiques, peut faciliter les choses. Votre avis m'intéresse!

01.13 Ivan Del Percio (en français): Tout le monde a été choqué par la méthode de communication de Caterpillar: un Américain que personne ne connaît qui annonce la fermeture, en moins de vingt minutes, c'était inattendu. Après, il y a eu des grosses déclarations et les travailleurs ont espéré un geste fort. Nos demandes, notamment dans le cadre de la RCC, étaient légitimes.

Quand on est licencié hors régime RCC, l'assimilation sera moindre pour le calcul de la pension. Ce refus de baisser l'âge de la RCC a donc un triple effet négatif. Quant à la défiscalisation de la prime, face à ce que Caterpillar a planqué en Suisse et dans les autres paradis fiscaux, il y a de quoi désespérer. Aux États-Unis, l'IRS (Internal Revenue Service) se livre à des perquisitions et à des saisies chez Caterpillar en raison de son opacité fiscale mais ici, on est timide en la matière.

Des cellules de reconversion sont dédiées aux travailleurs de Caterpillar et une cellule va s'occuper des sous-traitants, même de ceux qui ne sont pas syndiqués. Tous auront la possibilité d'être accompagnés. Les délégués les plus chevronnés s'y impliqueront.

Nous pourrions expliquer aux travailleurs qu'il ne s'agit pas de contrôle mais de se mettre dans les meilleures conditions pour retrouver un emploi.

Nous ne sommes pas dans la résignation. Nous voulons tourner la page et aller de l'avant. Certains ont trouvé du travail à la SNCB par exemple: même si les conditions ne sont pas identiques, c'est déjà ça!

Lors de la fermeture d'Alstom, qui faisait la une en même temps que nous, on a pu observer l'attitude très différente du gouvernement français, qui a fait faire machine arrière à la société.

We stellen vast dat wat elders mogelijk is, hier niet mogelijk is.

01.14 Antonio Cocciolo (Frans): De waarde van het terrein wordt op 135 à 145 miljoen euro geschat, maar alleen als er activiteit is. Zonder activiteit verandert de waarde. Er zijn niet alleen de gebouwen en de grond: Caterpillar laat 75% van de activa op de site, dus 75% van de investeringen die in 2013 werden gedaan in ruil voor flexibiliteit en de capaciteit om machines met een hoge toegevoegde waarde te produceren. De productiemiddelen die Caterpillar overlaat zijn geen oude machines: ze moesten tot minstens 2021 dienen voor de productie van nieuwe modellen. Caterpillar wil tot in juni 2018 de verantwoordelijke en de eigenaar zijn, om de 25% van de activa te kunnen demonteren die ze zullen overdragen aan andere sites van de groep Caterpillar. Het betreft machines die specifiek voor de productie bij Caterpillar worden gebruikt.

Het resultaat van de onderhandelingen is wel degelijk de symbolische euro.

Caterpillar heeft zich ertoe verbonden vijf miljoen euro voor de sanering van de site te earmarken. In verhouding met de staalindustrie is de verontreiniging van de terreinen minimaal. Bovendien werd de site in 2013 al eens gedeeltelijk gesaneerd toen er nieuwe technologieën werden toegepast in de gebouwen B en D. Tot slot heeft de overheid uitstekend onderhandeld. Als er bij de ontmanteling van de site door toekomstige overnemers een verontreiniging wordt vastgesteld, zal Caterpillar SARL (de dochteronderneming in Zwitserland) de sanering bekostigen. Het is dus onmogelijk dat men over enkele maanden geconfronteerd wordt met hoge saneringskosten.

Een werkcél van het Waals Gewest zal samen met de Sogepa gedurende enkele maanden de potentiële overnemers ontmoeten. Van de twintig bedrijven die zich hebben aangemeld, waren er vijf of zes lokale en internationale bedrijven die een ernstig voorstel deden en bereid waren om in dezelfde sector en dezelfde producten te investeren.

De besprekingen lopen momenteel. Het Waals Gewest betracht discretie, want enige vertrouwelijkheid is geboden ten aanzien van Rusland en China, maar volgens de informatie waarover wij beschikken, werden de besprekingen niet stopgezet. We verwachten binnenkort nieuws hierover.

Sommige journalisten halen de toekomstige

On constate que ce qui est possible ailleurs ne l'est pas ici.

01.14 Antonio Cocciolo (en français): En effet, la valeur du terrain est estimée entre 135 et 145 millions d'euros mais uniquement s'il est en fonctionnement. En l'absence d'activité, cette valeur n'est pas la même. Il n'y a pas que le terrain et les bâtiments: Caterpillar laisse ses actifs à 75 % sur le site, donc les trois quarts des investissements consentis en 2013 en l'échange de flexibilité et de la capacité à produire des valeurs à haute valeur ajoutée. Ce ne sont donc pas de vieilles machines: elles devaient assurer la production des nouveaux modèles au moins jusqu'en 2021. Caterpillar veut être responsable et propriétaire jusqu'en juin 2018 pour pouvoir démonter les 25 % d'actifs qu'ils vont céder à d'autres usines du groupe, notamment des machines spécifiques à sa production.

Le résultat de la négociation est bien l'euro symbolique.

Caterpillar s'est engagée à verser cinq millions d'euros pour dépolluer le site. Par rapport à la sidérurgie, la pollution des terrains est minimale. De plus, la dépollution a déjà été faite en partie en 2013 lors du lancement de nouvelles technologies dans les bâtiments B et D. Enfin, la négociation des autorités publiques a été excellente car si, lors du démontage par de futurs repreneurs, on détecte une pollution, SARL (Caterpillar Suisse) financera la dépollution. Il est donc impossible qu'on se retrouve dans quelques mois avec des coûts de dépollution élevés.

Depuis des mois, une cellule de travail de la Région wallonne en collaboration avec la Sogepa rencontre les repreneurs potentiels. Sur une vingtaine de sociétés qui se sont présentées, cinq ou six, locales ou internationales, étaient sérieuses et prêtes à investir dans le même secteur et les mêmes produits.

La discussion a lieu. La Région wallonne reste discrète, car une certaine confidentialité est de mise avec la Russie et la Chine mais selon nos informations, les contacts ne sont pas rompus et nous attendons des nouvelles prochainement.

Certains journalistes confondent les futurs

investeringen en het CatCh-plan door elkaar. Ik begrijp dat de heer Hoslet wantrouwig is, maar ik steun de actoren die willen investeren en die politici en industriëlen in een project betrekken om jobs te creëren, zelfs als het een tienjarenplan is. In mijn regio werden er tal van bedrijven gesloten en daarom mogen we geen enkel voorstel negeren waarmee de regio weer kan worden gevaloriseerd.

Men vergeet vaak dat ook de regio Charleroi in het kader van het CatCh-plan beschouwd wordt als een ontwrichte zone. Het verbaast me te horen dat de besprekingen over de straal van de ontwrichte zone, te weten 40 km rond de site van Caterpillar, nog niet werden afgerond.

We zullen toezien op de toepassing van die beslissing.

Als vakbond hebben we alle beslissende instanties van in het begin geraadpleegd. We zijn naar Genève gegaan om druk uit te oefenen op Caterpillar SARL en naar Straatsburg om er de Europarlementsleden op te wijzen hoe moeilijk het is om dit soort situatie te beheren en om samen na te denken over manieren om te voorkomen dat zoiets opnieuw zou gebeuren. Vandaag nog proberen we op alle niveaus actie te ondernemen. We werken mee aan een Europese taskforce. We hebben alle middelen uitgeput waarover we als vakbond beschikken!

Ik neem de politici niets kwalijk, maar we hebben niet dezelfde agenda. Het is gemakkelijk om in een sterk emotionele situatie ronkende verklaringen af te leggen en dat zal bij de verkiezingen zeker in uw voordeel spelen. Wij zien de situatie anders. De ontslagen personen zijn voor ons niet herleid tot statistieken, we ontmoeten hen elke dag en we zijn verplicht om hen onmiddellijk te helpen, niet om de pers te halen of met het oog op de verkiezingen, maar omdat het belangrijk is voor hen, voor hun gezin en vooral voor de regio.

Bij een sluiting van een multinational vergeet men vaak dat niet alleen personeelsleden en toeleveranciers hun werk verliezen, maar dat er op middellange termijn ook een hele regio getroffen wordt.

U hebt gelijk dat u de *decision makers* interpelleert, maar de mensen hebben u ook nodig. De mensen vroegen ons, als vakbond, iedere keer om u te vragen hen niet aan hun lot over te laten. Het zijn niet alleen kiezers, het zijn ook burgers die veel verwachten van uw politieke rol. Ik wil niet in miserabilisme vervallen, maar de armoede is

investissements et le plan CatCh. Je comprends la méfiance de M. Hoslet mais je soutiens les forces vives qui cherchent des investissements et regroupent les politiques et industriels dans un projet, même à dix ans, pour créer de l'emploi. Ma région a subi de nombreuses fermetures et nous ne pouvons dédaigner aucun intérêt pour la revaloriser.

On oublie souvent que dans le plan CatCh, nous avons aussi obtenu que la région de Charleroi soit considérée comme zone franche. Je suis surpris d'entendre que la discussion sur le périmètre de la zone franche, soit 40 kilomètres autour du site Caterpillar, n'est pas fermée.

Nous serons attentifs à l'application de cette décision.

En tant qu'organisation syndicale, nous avons consulté toutes les instances de décisions depuis le début. Nous sommes allés à Genève pour mettre la pression sur SARL Caterpillar et à Strasbourg pour alerter les eurodéputés sur la difficulté de gérer ce type de situation et réfléchir ensemble à les éviter à l'avenir. Encore aujourd'hui, on veut agir à tous les niveaux. Nous participons à une *task force* européenne. Tout ce qui était possible de faire en tant qu'organisation syndicale, nous l'avons fait!

Je n'en veux pas aux politiques mais nous n'avons pas les mêmes agendas. Il est facile, en situation émotionnellement forte, de faire des grandes déclarations, et cela jouera en votre faveur au moment des élections. Nous n'avons pas cette lecture. Les personnes licenciées ne sont pas réduites à des statistiques, nous les rencontrons tous les jours et nous avons l'obligation de nous en occuper immédiatement, non pour passer dans la presse ou pour les élections mais car c'est important pour eux, pour leur famille et surtout pour une région.

On oublie souvent, lors d'une fermeture de multinationale, qu'outre la perte d'emplois directs et des sous-traitants, toute une région est touchée à moyen terme.

Vous avez raison d'interpeller ceux qui sont au pouvoir mais les gens ont aussi besoin de vous. Chaque fois qu'on les rencontrait, ils nous demandaient d'aller vous interpeller, en tant qu'organisation syndicale, pour que vous ne les abandonniez pas. Au-delà d'être des électeurs, ce sont des citoyens qui attendent beaucoup de votre

misschien duidelijker zichtbaar in mijn regio en we moeten proberen de zaken te veranderen.

01.15 Jean-Marie Hoslet (Frans): We hebben dit dossier tot een goed einde kunnen brengen omdat we altijd een gesloten front hebben gevormd. Als inwoner van Charleroi ben ik erg trots op het feit dat het Waals Gewest het terrein en de gebouwen heeft kunnen verkrijgen: mijn kritiek betrof de communicatie, niet de overeenkomst zelf.

In 2013 werden er 1.200 personen op brugpensioen gesteld en werden de resterende 2.200 personeelsleden voor technologische en rentabiliteitsuitdagingen geplaatst. Met de Tier 4 stond Caterpillar op de eerste plaats wat milieunormen betreft. Op het politieke niveau kunnen er met de invoering van zulke normen milieu-uitdagingen worden aangegaan, maar men moet erop toezien dat ze verplicht worden gesteld. Toen we de Tier 4 in 2013 enkel voor Europa hadden, en niet meer voor Afrika, was de beslissing om de vestiging van Caterpillar in Gosselies te sluiten, al genomen.

De directeur van de site had ons in juni gezegd dat we in ons opzet waren geslaagd, dat we ervoor gezorgd hadden dat Tier 4 rendabel was en dat hij trots was op ons; Grenoble presteerde veel minder goed op het stuk van de logistiek. En ondanks dat alles, wordt de site in september gesloten!

De wet-Renault is voor verbetering vatbaar, maar wat hadden we zonder haar gedaan bij Caterpillar? Ze moet worden aangepast, met waarschuwingsrechten en eventueel waarnemers in de raad van bestuur.

Er was oorspronkelijk geen beslissing, maar een voornemen om de site te sluiten. We hebben willen bewijzen dat dit een slecht voornemen was en dat er geloofwaardige alternatieven waren, maar we zijn tot de slotsom gekomen dat de wet-Renault niet doeltreffend is wanneer niemand het spel wil spelen.

Sommige politici hebben gezegd dat ze voor de terreinen zouden vechten. In China zijn de terreinen van Caterpillar eigendom van de Chinezen.

Als u het bedrijf verlaat, moet u het terrein en het gebouw achterlaten...

We moeten multinationals aantrekken, maar er ook voor zorgen dat ze blijven. Ik kan me moeilijk voorstellen dat de site aan een andere multinational

rôle politique. Je ne veux pas faire de misérabilisme mais la pauvreté est peut-être plus visible dans ma région, et nous devons tenter de changer les choses.

01.15 Jean-Marie Hoslet (en français): Si nous avons pu mener à bien ce dossier, c'est parce que nous avons été tout le temps en front commun. En tant que Carolo, je suis très fier que la Région wallonne ait obtenu ce terrain et ces bâtiments: ma critique portait sur la communication, non sur le fond.

En 2013, on a pré-pensionné 1 200 personnes et imposé aux 2 200 qui restaient des défis technologiques et de rentabilité. Le Tier 4 plaçait Caterpillar en première position en termes de normes environnementales. Au niveau politique, créer de telles normes permet de relever des défis environnementaux, mais il faut veiller à les rendre obligatoires. Quand on eu le Tier 4 en 2013 uniquement pour l'Europe, et non plus pour l'Afrique, la décision de fermer Caterpillar Gosselies était déjà prise.

Le directeur du site nous avait dit en juin que nous avions relevé les défis, que nous avons fait en sorte que le Tier 4 soit rentable et qu'il était fier de nous; Grenoble, au niveau logistique, était nettement moins bon. Et malgré cela, on ferme en septembre!

La loi Renault est perfectible mais si elle n'existait pas, qu'aurions-nous fait chez Caterpillar? Il faut la faire évoluer, avec des droits d'alerte et éventuellement des observateurs au sein du CA.

Au départ, il n'y a pas une décision mais une intention de fermeture. Nous avons voulu prouver que cette intention était mauvaise et qu'il y avait des alternatives crédibles, mais c'est là qu'on a vu l'inefficacité de la loi Renault quand personne ne veut jouer le jeu.

Certains politiques ont dit qu'ils allaient entrer en guerre au sujet des terrains. En Chine, les terrains de Caterpillar appartiennent aux Chinois.

Si vous quittez l'entreprise, vous devez les laisser...

Nous devons attirer les multinationales mais aussi faire en sorte qu'elles restent. Je verrais mal qu'on cède ces immeubles à une autre multinationale,

zou worden overdragen, maar het behoud van het terrein en de gebouwen moet een *conditio sine qua non* zijn.

Vandaag moeten we proberen om een sociaal plan uit te werken voor de onderaannemers waar er geen geld is. Caterpillar heeft met velen onder hen in de regio Charleroi contracten gesloten. Deze contracten, die over meerdere jaren liepen, hebben in die periode de oprichting van levensvatbare bedrijven ondersteund. Waarom neemt men geen sociale clausule op in het contract, waarmee boetes worden vastgelegd om een sociale enveloppe te spijzen, als het contract eenzijdig door de opdrachtgever wordt opgezegd?

Een hervorming van de onteigeningswet is wel degelijk aan de orde. Wat wij nu hebben meegemaakt, zal zich in de toekomst opnieuw voordoen.

Men moet in deze zaak een onderscheid maken tussen de lokale directie en de directie van de groep. De lokale directie heeft gedaan wat ze kon, en ik dank haar daarvoor. De houding van de top van de groep daarentegen was onvergeeflijk en onmenselijk, onder meer tijdens het weekend waarin we onderhandeld hebben zonder eten of verwarming, en met het ultimatum van de heer Thompson.

Rondom de gebouwen waar gelast werd en rond gebouw E, dat werd gebruikt voor de assemblage, is er weinig vervuiling, mevrouw de Coster. Rond het gebouw van de werktuigmachines daarentegen zal misschien een lichte sanering nodig zijn.

Wat de opleiding betreft, kunnen onze scholen geen werknemers meer afleveren die voldoen aan de heel hoge technische eisen van de ondernemingen. Mijn collega en ik proberen zo goed mogelijk aan die verwachtingen te voldoen via opleidingscentra zoals TechnoCampus, Technifutur enzovoort.

Bij de eerste herstructurering was Forem niet in staat om 1.300 personen gelijktijdig te begeleiden. Vandaag kan het de werknemers van Caterpillar opleiden in functie van de vraag van de toekomstige werkgevers. Dit werd mogelijk gemaakt door het Waals Gewest en Caterpillar. We zullen proberen te beantwoorden aan het profiel dat de nieuwe investeerders zoeken en daartoe het bedrag van 2.285.000 euro dat we in de wacht sleepten, aanwenden, en gebruikmaken van de efficiëntie van de competentiecentra.

Het CatCh-plan is een goed initiatief dat ondernemingen ook buiten de zone van veertig

mais garder le terrain et les bâtiments doit être une condition *sine qua non*.

Aujourd'hui, nous devons essayer d'obtenir un plan social chez les sous-traitants où il n'y a pas d'argent. Caterpillar a passé des contrats avec plusieurs d'entre eux dans la région de Charleroi. Ces contrats étalés sur plusieurs années contribuaient à créer des entreprises viables durant cette période. Pourquoi ne pas inclure une clause sociale instituant des amendes à payer pour alimenter une enveloppe sociale, si le contrat est remis en question unilatéralement par le donneur d'ordre?

Il est clair qu'il faut travailler la loi sur l'expropriation. Ce que nous avons vécu se reproduira à l'avenir.

Dans cette affaire, il ne faut pas confondre la direction locale et la direction du groupe. Les directions locales ont fait ce qu'elles ont pu et je les en remercie. Par contre, la direction du groupe a eu une attitude impardonnable et inhumaine notamment lors du week-end sans chauffage ni nourriture et de l'ultimatum de M. Thompson.

Madame de Coster, il n'y a pas beaucoup de pollution dans les bâtiments qu'on a soudés et dans le bâtiment E dédié à l'assemblage. Par contre, le bâtiment des machines-outils requiert peut-être une légère dépollution.

Sur la formation, nos écoles ne peuvent plus fournir de travailleurs répondant aux exigences techniques très élevées des entreprises. Mes collègues et moi essayons par des outils de formation comme "TechnoCampus", "Technifutur", etc., de répondre au mieux à ces attentes.

Pour la première restructuration, le Forem n'était pas prêt à accueillir 1 300 personnes en une fois. Aujourd'hui, il est capable de former les travailleurs de Caterpillar en fonction des demandes des futurs employeurs. Cela se fait grâce à la Région wallonne et à Caterpillar. On essaiera de rencontrer le profil demandé par les nouveaux investisseurs grâce aux 2 285 000 euros obtenus et à l'efficacité des centres de compétence.

On ne peut que se réjouir de CatCh qui interpelle les entreprises à plus de quarante kilomètres. La

kilometer aantrekt. De vraag die rijst omtrent de uitgestrektheid van de zone is gegrond. Maar alle beschikbare sites moeten in overweging worden genomen, zoals het vroegere ziekenhuis van Jumet dat leegstaat; op een boogscheut van Caterpillar liggen verscheidene industriezones die deel hadden kunnen uitmaken van het CatCh-plan.

Carsid was een goede investering op het stuk van de logistiek, gelet op de aanwezigheid van twee waterwegen en van het station. Maar de site moest worden gesaneerd.

Het is zeer moeilijk voor 50-plussers om nog een baan te vinden. Het mentorschap is een piste. Maar het is vooral zaak het schuldgevoel van de werknemers weg te nemen, want zij zijn er niet verantwoordelijk voor dat een bedrijf eenzijdig beslist om hen aan de deur te zetten. Die mensen een schuldgevoel aanpraten omdat ze niet meer aan de bak komen is beschamend!

Indien het duidelijk bewezen is dat het over beursgerelateerde ontslagen gaat, moeten er vergoedingen worden uitbetaald. Ik heb het ook gehad over de steun aan de onderaannemers die failliet zouden gaan en die geen sociale enveloppe zullen krijgen.

Wat het uitstellen van hypothecaire leningen betreft, hebben een aantal advocaten bij de balie van Charleroi hun diensten aangeboden, waarvoor onze dank. Niettemin heeft iedereen zijn trots en zwijgt men liever over de toekomstige financiële problemen, ook al valt te vrezen dat er dergelijke problemen zullen zijn, alsook echtscheidingen, zelfmoorden, enz.

De meeste vakbondsafgevaardigden zullen worden gevraagd sociaal begeleider te worden. Bij Carsid ontdekten we dat sommige werknemers niet konden lezen of schrijven. Het is moeilijk om ambtenaren van de RVA, de Forem of andere instanties in vertrouwen te nemen. Dat gaat gemakkelijker met een collega. De talenten en competenties van de werknemers moeten worden onderlijnd. Er zijn vzw's zoals Lire et Écrire en andere instrumenten, maar het feit dat de sociale begeleider een vakbondsafgevaardigde van het bedrijf is, heeft een grote toegevoegde waarde.

Het CatCh-plan kan aantrekkelijk zijn voor bedrijven, en er is onderzoek en ontwikkeling nodig, maar het doelpubliek moet de bevolking van Charleroi en omstreken zijn.

Mevrouw Fonck, Grenoble zal een vogel voor de kat zijn: ik geloof niet dat Grenoble zonder Gosselies

question du périmètre est fondée. Mais il faut regarder tous les sites disponibles comme l'ancien hôpital de Jumet, vide et à un jet de pierre, et les zonings qui auraient pu faire partie du plan CatCh.

Au niveau de la logistique, Carsid était un bel investissement, vu les deux bras d'eau et la gare. Mais la dépollution s'imposait.

Retrouver du boulot après 50 ans, c'est très compliqué. Le parrainage est une des pistes. Mais il faut surtout déculpabiliser les gens, qui n'y peuvent rien si une entreprise décide unilatéralement de se débarrasser d'eux. Les culpabiliser parce qu'ils ne retrouvent pas d'emploi, c'est honteux aussi!

S'il y a clairement licenciement boursier, que c'est prouvé, il devrait y avoir des dédommagements. J'ai évoqué l'idée du soutien aux sous-traitants qui seront en faillite et qui n'auront pas d'enveloppe sociale.

Concernant le report des crédits hypothécaires, certains avocats du barreau de Charleroi se sont mis à disposition et nous les remercions. Mais chacun a encore sa fierté et n'ose pas venir parler de ses problèmes financiers à venir, même si on peut craindre de tels problèmes, des divorces, des suicides.

La plupart des délégués syndicaux seront interpellés pour devenir accompagnateur social. Nous avons découvert à Carsid que des travailleurs ne savaient ni lire ni écrire. Devant des fonctionnaires de l'ONEM, du Forem ou d'ailleurs, il est compliqué de se confier, ce qui est plus facile devant un collègue. Il faut mettre en évidence leurs talents et leurs capacités. Il y a des ASBL comme Lire et Écrire et d'autres outils mais le fait que l'accompagnateur social soit un délégué syndical de l'entreprise a une grande valeur ajoutée.

Le plan CatCh peut être attrayant pour les entreprises, il faut de la recherche et du développement mais le public visé doit être la population de Charleroi et des environs.

Madame Fonck, Grenoble sera un oiseau pour le chat: Grenoble sans Gosselies, je n'y crois pas.

zal kunnen bestaan. Waarom is het gemakkelijker om een site in België te sluiten? Dat is de vraag die men zich moet stellen.

We hebben twee jaar de tijd en het CatCh-plan zal niet van de ene op de andere dag van start gaan. Die termijn moet worden benut om werknemers te matchen met het door de nieuwe investeerders gewenste profiel.

TechnoCampus volgt momenteel de procedure voor het valideren van de competenties, de site werd ter beschikking gesteld voor de hefwerktuigen en iedereen werkt mee aan de heropleving.

Waarom voorziet men niet in een cliquetsysteem voor het SWT met 55 jaar? Men kan de werknemers inspanningen vragen, maar wie vertrekt in 2016 zou dat op dezelfde voorwaarden moet kunnen doen als diegenen die in 2013 uittraden, anders worden ze twee keer benadeeld. De wet-Renault mag niet overboord worden gegooid. Naast de theorie moet men zich eveneens op praktijkgevallen baseren. De wet heeft gewerkt voor verschillende kmo's. Ze werd opgesteld in een bepaalde geest, maar de toepassing ervan is een andere zaak.

Europa heeft nood aan een herindustrialisering. In België is de industriële activiteit tot 25 procent gedaald terwijl die 40 procent zou moeten vertegenwoordigen. Het is dankzij de industrie dat er ziekenhuizen, scholen, kanalen en havens zijn. Het zou niet meer dan rechtvaardig zijn om opnieuw middelen te geven aan de regio's die deze welvaart geschapen hebben.

01.16 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): We moeten voorzien in de instrumenten voor een lokale verankering, en zowel de werknemers als lokale ondernemers moeten participeren om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen. Medezeggenschap, coöperatieve bedrijfsvormen, ... er zijn tal van oplossingen mogelijk om de regio opnieuw te industrialiseren met een lokale verankering.

01.17 Jean-Marc Delizée, voorzitter: Net als anderen ben ik een beetje teleurgesteld over de opkomst vandaag, zeker omdat ik vond dat het onze plicht was om dit dossier verder op te volgen.

Het punt betreffende de directie kan aangekaart worden in het kader van de organisatie van de werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken en voor het Bedrijfsleven en zelfs in de Conferentie van voorzitters. Aldus zijn we erin geslaagd een eerste ontmoeting te organiseren

Pourquoi est-ce plus facile de fermer un site en Belgique? Il faut se poser la question.

Nous avons deux ans, le plan CatCh ne commencera pas du jour au lendemain. Il faut mettre à profit ce délai pour correspondre au profil souhaité par les nouveaux investisseurs.

"TechnoCampus" est en voie de validation de ses compétences, le site a été mis à disposition pour les engins de levage, tout le monde collabore pour se relever.

Pour la RCC à 55 ans, pourquoi ne pas créer un cliquet? On peut demander des efforts aux travailleurs, mais ceux qui partent en 2016 devraient pouvoir le faire aux mêmes conditions qu'en 2013 pour ne pas être punis deux fois. La loi Renault, il ne faut pas la jeter aux orties. Il faut partir de la théorie mais aussi des cas vécus. La loi a fonctionné pour des PME. Elle est écrite dans un certain esprit mais son application, c'est autre chose.

Pour que l'Europe aille mieux, il faut ré-industrialiser. La Belgique est descendue à 25 % d'activité industrielle alors qu'il en faudrait 40 %. C'est grâce à l'industrie qu'il y a des hôpitaux et des écoles, des canaux et des ports. Ce ne serait que justice de redonner des outils aux régions qui ont créé cette richesse.

01.16 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Il faut mettre en place des instruments pour assurer un ancrage local, la participation de travailleurs et d'entrepreneurs locaux pour éviter à l'avenir de telles situations. La cogestion, de systèmes coopératifs, de nombreuses solutions existent pour atteindre l'objectif de la ré-industrialisation en l'ancrant dans la région.

01.17 Jean-Marc Delizée, président: Comme d'autres, je suis quelque peu déçu par le nombre de participants, d'autant que j'estimais de notre devoir de donner une suite à ce dossier.

Lorsqu'on parle de l'organisation de travaux en commissions Affaires sociales et Économie, voire en Conférence de présidents, le point concernant la direction peut être abordé. C'est ainsi qu'on avait abouti à une première rencontre avec les trois présidents, dans le contexte de la pression

dankzij een initiatief van de Kamervoorzitter en de twee betrokken commissievoorzitters, in de context van de mediadruk die er destijds was. Men moet dus beslissen of men de directie opnieuw wil uitnodigen, en wanneer.

De aangekondigde sluiting kwam aan als een mokerslag en het vergt tijd om zo een schok te verwerken. Wanneer men jarenlang bij het bedrijf heeft gewerkt, moet het de laatste week heel pijnlijk zijn om zijn locker leeg te maken. De eerste golf verlaat het bedrijf aan het einde van deze week. Het raakt me steeds als ik zie hoezeer de werknemers gehecht zijn aan hun machine en hun bedrijf. Nadien moet men zich omscholen en zich een nieuw beroep eigen maken.

Ten slotte zijn er de gemiste kansen en de politieke verantwoordelijkheid: de kwestie van het SWT, de belastingvrijstelling voor de premies. Ik sluit mij aan bij de suggestie van mevrouw Fonck om een informele werkgroep op te richten om een consensus te vinden in verband met de wet-Renault. Die is tot stand gekomen na de aardschok van de sluiting van Renault in Vilvoorde en heeft ze een nuttig doch onvolkomen antwoord geboden. Vandaag moeten we een stap verder gaan.

Met mevrouw de Coster en namens de heer Van Quickenborne en het secretariaat bedank ik de sprekers die vandaag de moeite gedaan hebben om voor het Parlement te komen getuigen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.34 uur.

médiatique de l'époque. Il faut voir si l'on souhaite à nouveau inviter cette direction, et quand.

L'annonce de la fermeture a constitué un choc et il faut du temps pour assimiler ce traumatisme. Après avoir travaillé là pendant des années, la dernière semaine, quand vous videz votre casier, l'émotion doit être très forte. La première vague va quitter à la fin de cette semaine-ci. Je suis toujours marqué par l'attachement des travailleurs à leur outil de travail et à leur entreprise. Après, il faut se reconverter, aller vers un autre métier.

Enfin, il y a la responsabilité politique et les occasions manquées: la question du RCC, la défiscalisation des primes. J'adhère à la suggestion de Mme Fonck de mettre en place un groupe informel pour trouver un consensus sur la loi Renault. Née du choc de Vilvorde, ce fut une réponse utile mais imparfaite. Aujourd'hui, il faut aller plus loin!

Avec Mme de Coster et au nom de M. Van Quickenborne et du secrétariat, je remercie les intervenants d'avoir pris la peine de revenir témoigner devant le Parlement.

La réunion publique de commission est levée à 16 h 34.